

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Szd/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012200245
Dátum vydania rozhodnutia:	23.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012200245.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: Všeobecná nemocnica s poliklinikou Lučenec, n. o., so sídlom Nám. republiky 15, Lučenec, právne zastúpeného advokátom JUDr. Róbertom Gombalom, so sídlom Dr. Herza 12, Lučenec, proti žalovanému: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, so sídlom Žellová 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. ZS 602/00007/2011/R z 30. januára 2012, v konaní o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. septembra 2012, č. k. 24S/27/2012-61, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. septembra 2012, č. k. 24S/27/2012-61 z m e ň u j e tak, že žalobu z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/, e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutie žalovaného č. ZS 602/00007/2011/R z 30. januára 2012 ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. ZS 602/00007/2011 z 24. mája 2011 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 634,22 € na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Prvostupňový správny orgán, pobočka žalovaného v Banskej Bystrici, uložil rozhodnutím č. ZS 602/00007/2011 z 24. mája 2011 žalobcovi pokutu 600 € podľa § 50 ods. 2 písm. a/ a § 64 ods. 2 písm. b/ zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe záverov ukončeného výkonu dohľadu dňa 17. februára 2011 pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti C. B., pretože pacientovi počas hospitalizácie v dňoch od 9. októbra 2010 do 19. októbra 2010 nebol podaný

transfúzny prípravok obsahujúci červené krvinky - erytrocyty (ďalej v texte rozsudku len „ERY masa“), aj keď vzhľadom na celkový zdravotný stav pacienta indikovaný bol.

Na základe rozkladu žalobcu predseda žalovaného rozhodnutím č. ZS 602/00007/2011/R z 30. januára 2012 rozkladu čiastočne vyhovel žalobcu z dôvodu akceptovania námietky, že nepodanie transfúzie krvi bola jedna z možných alternatív liečby a prvostupňové rozhodnutie zmenil tak, že uložil žalobcovi pokutu 600 €, nakoľko žalobca porušil § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. tým, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti C. B. (ďalej v texte rozsudku len „pacient“) počas hospitalizácie v období od 9. októbra 2010 do 19. októbra 2010 nevykonával všetky zdravotné výkony na určenie správnej diagnózy a zabezpečenie včasnej a účinnej liečby, keďže mal k pacientovi počas hospitalizácie buď podať transfúzny prípravok obsahujúci červené krvinky - erytrocyty alebo ak došlo k rozhodnutiu transfúziu krvi počas hospitalizácie pacienta nepodať, mal uskutočniť opatrenia, ktoré by smerovali aspoň k ambulantnému sledovaniu krvného obrazu po prepustení pacienta a k sledovaniu reakcie na podávanú liečbu.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu, ktorý mu predchádzal, v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe a po preskúmaní veci na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

V odôvodnení rozsudku konštatoval, že z obsahu spisu správneho orgánu bolo nepochybné, že žalovaný doplnil dokazovanie vykonané počas výkonu dohľadu nad zdravotnou starostlivosťou u žalobcu a následného konania o uložení pokuty odbornými stanoviskami odborníka z oblasti vnútorného lekárstva a odborníka z oblasti urológie a o odborné stanovisko odborníka z oblasti hematológie a transfúziológie, a následne zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že zmenil konanie (nečinnosť), ktoré je porušením zákona, za ktoré uložil sankciu. Takýto postup považoval krajský súd za rozporný s § 59 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a takisto v rozpore s požiadavkou zachovania práva na spravodlivé konanie, keďže v konaniach, v ktorých sa správnym orgánom ukladajú sankcie, je potrebné dodržiavať zásady, na ktorých je postavené trestné konanie. Krajský súd bolo toho názoru, že pokiaľ druhostupňový správny orgán nezistí, že sa stal presne ten skutok, za ktorý bol účastník prvostupňovým správnym orgánom potrestaný sankciou, nie sú splnené podmienky na zmenu prvostupňového rozhodnutia, ale len na jeho zrušenie. Žalovaný preto podľa názoru krajského súdu pochybil, keď zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že za protiprávne konanie označil iné konanie, ktorým postupom odňal účastníkovi konania potrestanému subjektu možnosť brániť sa proti tomu, že sa dopustil protiprávneho konania, ktoré mu je kladené za vinu. Z tohto dôvodu krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie, keďže konanie trpí vadou, ktorá mohla mať za následok nezákonnosť správneho rozhodnutia.

Na námietku žalobcu ohľadne nedostatočného zistenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaným uviedol, že nie je možné bez toho, aby bolo zistené, že určitý liečebný postup bol potrebný, kvalifikovať neposkytnutie takéhoto liečebného postupu ako porušenie zákonnej povinnosti poskytnúť liečebnú starostlivosť správne. Uložil preto žalovanému pri výkone dohľadu jednoznačne zistiť, aký liečebný postup, resp. aké liečebné postupy, ak prichádzalo do úvahy viac alternatív, boli pre daného pacienta nevyhnutné na to, aby bola zdravotná starostlivosť poskytnutá správne. Mal za to, že pokiaľ žalovaný nedospel ku skutkovým zisteniam, ktoré by spočívali v tom, že určitý liečebný postup bol zvolený alebo vykonaný nesprávne alebo v tom, že určitý liečebný postup nebol vykonaný napriek tomu, že mal byť, nemohol svoje skutkové zistenia právne posúdiť tak, že bola porušená zákonná povinnosť poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Uviedol, že vzhľadom na to, že žalovaný nestotožnil skutok, za ktorý bola uložená sankcia v prvostupňovom konaní, bolo potrebné zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie a vec vrátiť správnemu orgánu na ďalšie konanie.

Výrok o trovách konania odôvodnil krajský súd poukazom na § 250k OSP zohľadniac úspech žalobcu v konaní, ktorému priznal náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré pozostávali z trov právneho zastúpenia vo výške 634,22 €.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný navrhujúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a uloží žalobcovi nahradiť žalovanému trovy konania. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa

vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Neakceptoval právny záver krajského súdu, že odvolací orgán za protiprávne označil iné konanie. Poukázal na to, že odvolacie konanie je vybudované na apelačnom princípe, teda druhostupňový správny orgán nie je viazaný závermi prvostupňového správneho orgánu, samostatne hodnotí vec zo skutkovej ako aj právnej stránky a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu skúma druhostupňový správny orgán v celom rozsahu s dôrazom na preskúmanie jeho správnosti a zákonnosti. Tvrdil, že tým, že žalovaný zmenil prvostupňové rozhodnutie, nerozhodoval o novej veci, čo vyplýva z výrokov oboch správnych rozhodnutí, ako aj zo správneho spisu. Podľa jeho názoru žalovaný v tomto prípade mal zákonnú možnosť zmeniť rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a ak žalobca mal možnosť uplatniť námietky a vyjadrovať sa k správnym deliktom, nemožno považovať postup druhostupňového správneho orgánu za nezákonný.

Nestotožnil sa ani s právnym záverom krajského súdu o tom, že ak druhostupňový orgán nezistil, že sa stal presne skutok, za ktorý bol žalobca potrestaný sankciou prvostupňovým rozhodnutím, neboli splnené podmienky na jeho zmenu, ale na jeho zrušenie.

Mal za nesporné preukázané, že pacient bol hospitalizovaný u žalobcu, bolo mu indikované podanie ERY masy, ale táto nebola podaná, k čomu žalobca zaujal obranu v tom smere, že podanie ERY masy síce pacientovi indikoval, čo potvrdil aj zápisom v zdravotnej dokumentácii a vyjadrením primára oddelenia, ale podanie ERY masy nakoniec vyhodnotil ako nepotrebné vzhľadom na zdravotný stav pacienta.

Ďalej poukázal na to, že v záujme objektívneho zistenia skutkového stavu požiadal o vypracovanie odborného stanoviska prof. L. J. D., R., U., lekárku v špecializačnom odbore hematológia a transfúziológia, ktorá vypracované odborné stanovisko z 9. augusta 2011 doplnila ešte odborným stanoviskom z 27. novembra 2011, a vyslovila medicínsky záver, že žalobca mal pacientovi počas hospitalizácie buď podať transfúzny prípravok obsahujúci ERY masu, alebo ak došlo k rozhodnutiu ERY masu nepodať, žalobca konania uskutočniť opatrenia, ktoré by smerovali aspoň k ambulantnému sledovaniu krvného obrazu po prepustení pacienta a k sledovaniu reakcie na podávanú liečbu; podľa jej odborného názoru išlo o relatívnu, a nie absolútnu indikáciu k podaniu ERY masy. Uvedol, že na základe odborného stanoviska prof. L. J. D., R., U. dospel k záveru, že je potrebné zmeniť rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, pretože podanie ERY masy pacientovi bolo len relatívne. Zdôraznil, že odborníčka v odbore hematológia prof. L. J. D., R., U. posudzovala poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientovi C. B., a nie inému pacientovi, vychádzala z tej istej zdravotnej dokumentácie ako prvostupňový správny orgán, preto mal za to, že druhostupňový správny orgán dostatočne zistil skutkový stav a sankcia bola žalobcovi uložená za skutok, za ktorý bola žalobcovi uložená pokuta v prvostupňovom správnom konaní.

Žalovaný ďalej poukázal na to, že žalobca bol riadne s posudkom prof. L. J. D., R., U. oboznámený, bola mu daná možnosť vyjadriť sa k tomuto podkladu pre vydanie rozhodnutia, ktorú možnosť žalobca využil a k odbornému stanovisku sa vyjadril listom z 3. októbra 2011 a 16. decembra 2011. Žalovaný svojím postupom preto rešpektoval všetky procesné práva, ktoré vyplývajú nielen zo správneho poriadku, ale aj zo základných zásad čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Neakceptoval preto právny názor krajského súdu, že jeho postup bol v rozpore s § 59 Správneho poriadku.

Žalovaný namietal aj právny záver krajského súdu o nedostatočnom zistení skutkového stavu. Žalovaný totiž zistil, že prvostupňový správny orgán postupoval v súlade so zákonom, správne zistil skutkový stav, avšak zistené skutočnosti nepresne vyhodnotil. Poukázal na to, že podkladom pre vydanie prvostupňového rozhodnutia protokol č. 935/2010, ktorého záver vychádzal z predloženej zdravotnej dokumentácie pacienta, z vyjadrenia účastníka konania, zo stanoviska skupiny vykonávajúcej dohľad a z odborného stanoviska odborníka z oblasti urológie a vnútorného lekárstva. Poukázal na to, že žalobca vôbec nemal vedomosť o tom, že ERY masu pacientovi nepodal, o čom svedčí zápis v prepúšťacej správe pacienta, podľa ktorej bola ERY masa pacientovi podaná, avšak žalovaný v procese výkonu dohľadu zistil, že záznam v zdravotnej dokumentácii nebol pravdivý a žalobca reálne pacientovi transfúziu nepodal, pričom zdravotná dokumentácia neobsahovala informáciu, resp. dôvod, prečo ERY masa pacientovi nebola podaná. Žalovaný ďalej uviedol, že z podkladov pre vydanie prvostupňového rozhodnutia bolo preukázané, že takýto liečebný postup bol potrebný, a to či už absolútny alebo relatívny, pričom žalovaný dospel k záveru, že podanie ERY masy pacientovi bolo potrebné len relatívne a nebolo kontraindikované. Žalovaný ďalej namietal, že z rozhodnutí oboch správnych orgánov je zrejmé, že postihované je identické protiprávne konanie a žalobca mal možnosť brániť sa proti tomu, že

sa dopustil protiprávneho konania, ktoré mu je kladené za vinu, a za ktoré mu bola uložená pokuta. Protiprávne konanie vymedzené v rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu bolo po preskúmaní a vykonaní dôkazného predpisu uvedené do súladu so skutkovým stavom a tiež do súladu s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalovaný ďalej dôvodil, že postup druhostupňového správneho orgánu bol v súlade so zásadou rýchlosti a hospodárnosti správneho konania. Zdôraznil, že išlo o postihnutie identického protiprávneho konania v prvom ako aj v druhom stupni, pričom druhostupňový orgán pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia nezaujal zásadne odlišný právny názor než orgán v prvostupňovom správnom konaní, teda nešlo o tzv. prevapivé rozhodnutie. Žalovaný dal možnosť žalobcovi vyjadriť sa ku všetkým podkladom pre vydanie rozhodnutia, a preto žalobca nebol ukrátený na žiadnom zo svojich procesných práv.

Na záver konštatoval, že jeho postup bol v súlade so správnym poriadkom, splnil všetky požiadavky práva na spravodlivý proces, v súlade s § 59 Správneho poriadku doplnil dokazovanie, ktorým zistil v súlade so zásadou materiálnej pravdy skutkový stav a správne ho posúdil, čo je zrejmé z podkladov pre vydanie rozhodnutia, z ktorých vyplýva aj vymedzenie skutku správneho deliktu vo výroku rozhodnutia aj z jeho odôvodnenia, tvrdiac, že bez ohľadu na to, že podanie ERY masy pacientovi bolo relatívne, zo strany žalobcu došlo k nesprávnemu poskytnutiu zdravotnej starostlivosti, ktoré je v rozpore s § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil, považujúc odvolanie za nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Základným cieľom, resp. poslaním konania v správnom súdnictve podľa V. časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (v rámci ktorého bolo vydaný aj napadnutý rozsudok krajského súdu) je preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že súd v správnom súdnictve nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Výnimkou zo zhora uvedenej zásady je ustanovenie § 250i ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1), alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom, alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 OSP je faktickou transpozíciou požiadavky, tzv. „plnej jurisdikcie“, ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súd pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov,

ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonnosti a pravdivosti. Súd teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správne orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného č. ZS 602/00007/2011/R z 30. januára 2012, ktorým čiastočne vyhovel rozkladu žalobcu z dôvodu akceptovania námietky, že nepodanie transfúzie krvi bola jedna z možných alternatív liečby a prvostupňové rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta 600 € podľa § 50 ods. 2 písm. a/ a § 64 ods. 2 písm. b/ zákona č. 581/2004 Z. z. za porušenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti na základe záverov ukončeného výkonu dohľadu dňa 17. februára 2011 pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti C. B., pretože pacientovi počas hospitalizácie v dňoch od 9. októbra 2010 do 19. októbra 2010 nebol podaný transfúzny prípravok ERY masa, aj keď vzhľadom na celkový zdravotný stav pacienta indikovaný bol, z m e n i l tak, že uložil žalobcovi pokutu 600 € konštatujúc, že žalobca porušil § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. tým, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi C. B. počas hospitalizácie v období od 9. októbra 2010 do 19. októbra 2010 nevykonával všetky zdravotné výkony na určenie správnej diagnózy a zabezpečenie včasnej a účinnej liečby, keďže mal k pacientovi počas hospitalizácie buď podať transfúzny prípravok obsahujúci červené krvinky - erytrocyty alebo ak došlo k rozhodnutiu transfúzie krvi počas hospitalizácie pacienta nepodať, mal uskutočniť opatrenia, ktoré by smerovali aspoň k ambulantnému sledovaniu krvného obrazu po prepustení pacienta a k sledovaniu reakcie na podávanú liečbu.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 50 ods. 2 písm. a/ zákona o zdravotných poisťovniach ak úrad pri výkone dohľadu nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti zistí, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne, alebo ak úrad zistí porušenie povinností ustanovených v § 46 ods. 1 podľa závažnosti zistených nedostatkov a ich následkov môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti pokutu (§ 64 ods. 2).

Podľa § 64 ods. 2 písm. b/ zákona o zdravotných poisťovniach úrad môže uložiť poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti za podmienok ustanovených v § 50 ods. 2 pokutu až do výšky 9958 €, ak ide o právnickú osobu.

Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z., na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní [zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)], ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpli v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 3 správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 3 ods. 4 správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 33 ods. 1 správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhnúť dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Podľa § 34 ods. 1 správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav vecí a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 2 správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Podľa § 34 ods. 3 správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnuť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Podľa § 34 ods. 4 správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správnemu orgánu.

Z citovaných zákonných ustanovení nesporne vyplýva, že povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v či prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav vecí tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov. Stav vecí sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí čo najviac zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu. Dôkazy, ktoré sú základom správneho rozhodnutia musia mať taký charakter, aby nebolo možné pochybovať o ich hodnovernosti a objektívnom posúdení skutočného stavu vecí. Dôkazom v konaní o posúdenie správnosti poskytnutia zdravotnej starostlivosti sú predovšetkým odborné nálezy, odborné posudky, znalecké posudky a stanoviská.

Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Podľa § 59 ods. 1 správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší,

inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správne orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

V odvolacom konaní sa podľa správneho poriadku uplatňuje apelačný princíp, odvolací orgán môže rozhodnutie zmeniť tak, že vo veci sám rozhodne (§ 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.). Odvolací orgán zistené vady odstráni (§ 59 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb.), rozhodnutie zruší, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti (§ 59 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v preskúmvanej veci dospel k záveru, že správne orgány oboch stupňov v predmetnej veci postupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutkový stav dostatočne a správne a ani konanie netrpí takou vadou, ktorá by mohla ovplyvniť zákonnosť ich rozhodnutí, a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného (ani rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu) nemožno považovať za nezákonné.

Najvyšší súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu v medziach žaloby dospel k záveru, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici je potrebné zmeniť a žalobu zamietnuť.

Najvyšší súd na rozdiel od krajského súdu nezistil také vady konania pred správnym orgánom, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

So záverom krajského súdu o potrebe zrušenia napadnutého rozhodnutia podľa ust. § 250j ods. 2 písm. e/ OSP z dôvodu takej vady v konaní správneho orgánu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, sa nestotožňuje, pretože zastáva názor, že zmenou rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu žalovaným nedošlo k zásahu do práv žalobkyne. Druhostupňový správny orgán nerozhodoval o veci ako o novej (predmetom bolo konanie vo veci uloženia pokuty z dôvodu zistenia porušenia § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti na podklade protokolu o vykonanom dohľade), ale upresnil konanie (nečinnosť) žalobcu porušujúce § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. na základe doplneného dokazovania odbornými posudkami, s ktorými sa žalobca mal možnosť oboznámiť a vyjadriť sa k nim.

K námietke žalobcu, že sa správne orgány nezistili presne a úplne skutkový stav veci, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že aplikácia zásady spoľahlivého zistenia skutočného stavu správnym orgánom musí byť taká, aby sa súčasne neprimerane nezvyšovali trovy konania, a aby nedochádzalo k prietahom v konaní. Práve riadne objasnenie faktov, resp. skutočností súvisiacich s predmetom konania prispieva veľkou mierou k správnosti rozhodnutia aj po právnej stránke. Zásada materiálnej pravdy potom podľa slovenskej právnej úpravy nemá charakter absolútny, t. j. správne orgány nemajú povinnosť zistiť všetku a absolútnu pravdu, ale stav veci majú zistiť „len“ spoľahlivo, teda tak, aby bolo možné riadne, včas a spravodlivo rozhodnúť. Zásada materiálnej pravdy podľa slovenskej právnej úpravy je kompromisom medzi striktným chápaním absolútnej pravdy a ďalšími zásadami, ktoré má správny orgán v rámci správneho konania dodržiavať (napr. primeranosť konania z hľadiska časového, primeranosť konania z hľadiska ekonomického a pod.).

Najvyšší súd k uvedenému ešte zdôrazňuje, že v danej veci ide o odborné právne otázky, pri ktorých je úrad ako orgán dohľadu kompetentný vysloviť svoj odborný právny názor v rámci správnej úvahy.

Podľa § 245 ods. 2 OSP pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Posúdenie, či zdravotná starostlivosť bola poskytnutá správne, patrí do správnej úvahy Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (k tomu pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Szd/8/2009 z 26. novembra 2009).

Z vyššie uvedených dôvodov preto najvyšší súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu neobsahuje nijaké právne relevantné argumenty, ktoré by preukázali, že neboli splnené zákonné podmienky pre postup podľa ustanovenia § 50 ods. 2 písm. a/ a § 64 ods. 2 písm. a/ zákona č. 581/2004 Z. z. a § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., a že by správne orgány v konaní o uložení pokuty a hodnotení dôkazov porušili ustanovenia správneho poriadku, ani také právne relevantné argumenty, ktoré by boli spôsobilé vyvrátiť alebo spochybniť závery správnych orgánov uvedené v ich rozhodnutí, a to včítane výšky uloženej sankcie, ktorú tiež považuje za primeranú a patrične odôvodnenú (a ktorú žalobca osobitne nenamietal), ani spôsobilé vyvrátiť alebo spochybniť závery krajského súdu uvedené v jeho rozsudku.

Keďže v rozsahu žalobkyňou vymedzených odvolacích dôvodov nebolo zistené pochybenie pri aplikovaní relevantných právnych noriem a keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie žaloby žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, nerozhodol svojvoľne ani protizákonne Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukázaním na vyššie uvedené napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa § 220 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1, 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že žalobcovi, ktorý nebol úspešný, náhradu trov konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.